

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om vuxenutbildningsstöd

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om vuxenutbildningsstöd ändras. Det föreslås att förutsättningarna för beviljande av vuxenutbildningsstöd förenklas och görs klarare. För att stödet ska beviljas krävs att sökanden har en arbetshistoria på åtta år och när villkoret uppfylls kan vuxenutbildningsstöd betalas för högst 18 månader. Det vore även möjligt att

få vuxenutbildningsstöd för deltidstudier. Dessutom föreslås det att vuxenutbildningsstödet nivå höjs.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2010 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 maj 2010.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	3
1. Nuläge och bedömning av nuläget.....	3
2. Målsättning och de viktigaste förslagen.....	5
3. Propositionens konsekvenser	5
4. Beredningen av propositionen	6
DETALJMOTIVERING.....	7
1. Lagförslag.....	7
2. Ikraftträdande.....	11
3. Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.....	12
LAGFÖRSLAG	13
om ändring av lagen om vuxenutbildningsstöd	13
BILAGA.....	19
PARALLELLTEXT	19
om ändring av lagen om vuxenutbildningsstöd	19

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och bedömning av nuläget

Syftet med vuxenutbildningsstöd är att stödja utveckling och upprätthållande av i Finland bosatta löntagares och företagares yrkesskicklighet genom att för studietiden bevilja stöd som baserar sig på pensionsförsäkrat förvärvsarbete. Bestämmelser om vuxenutbildningsstöd ingår i lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000).

I 6 § lagen om vuxenutbildningsstöd ingår bestämmelser om deltagande i utbildning som berättigar till vuxenutbildningsstöd. I paragrafens 1 mom. 1 punkten finns en förteckning över lagar, där det ingår bestämmelser om sådan utbildning som berättigar till stöd, om utbildningen leder till yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen, specialyrkesexamen eller examen som avläggs vid universitet eller yrkeshögskolor, för avläggande av delar av de examina som avses ovan eller som är tilläggsutbildning eller fortbildning enligt nämnda lagar.

I 7 § i lagen om vuxenutbildningsstöd ingår bestämmelser om vuxenutbildningsstödet intjäningstid, dvs. den arbetshistoria som krävs för att sökanden ska ha rätt till vuxenutbildningsstöd. En förutsättning för stödet är att sökanden innan stödperioden inleds har varit i arbets- eller tjänsteförhållande eller varit verksam som företagare minst fem år. Före de stödperioder som började den 1 augusti 2006 krävdes minst 10 års arbetshistoria. Till arbetshistoria räknas den pensionsförsäkrade arbetstiden i Finland. Tiden i arbete har från och med den 1 januari 2007 beräknats enligt inkomsten per år så att antalet arbetsmånader erhållits genom att inkomsterna under kalenderåret delas med en lönekoeficient som årligen fastställs. Kvoten för ett kalenderår avrundas nedåt till närmaste hela tal, som kan vara högst 12. Kvoterna för de år under vilka sökanden har varit i arbete räknas ihop varvid man erhåller sökandens totala intjäningstid. Likaså jämföras vissa

fria perioder som uppgår till en viss mängd till arbetstid.

Bestämmelser om arbete som utgör grund för stödet, frånvaro från arbete och anställningsförhållandets längd ingår i lagens 8 §. För att få stöd ska sökanden vara studieledig enligt lagen om studieledighet eller på motsvarande sätt ledig. Dessutom förutsätts att sökanden innan stödperioden inleds ha haft ett anställningsförhållande som huvudsyssla i minst ett år hos samma arbetsgivare. På samma sätt förutsätts av den som utövar företagsverksamhet att sökanden omedelbart innan stödperioden inleds ha varit verksam som företagare i minst ett år.

I 9 § ingår bestämmelser om oavbruten studieledighet som utgör en förutsättning för vuxenutbildningsstöd och det inkomstbortfall som förutsätts. Paragrafen gäller beviljande av vuxenutbildningsstöd när sökanden studerar på heltid och inte arbetar. Som förutsättning för stödet anges minst två månaders oavbruten frånvaro från arbetet. Enligt paragrafen föreligger inte inkomstbortfall under sådana stödmånader då sökanden har tillfälliga inkomster av sin huvudsyssla eller annan beskattningsbar förvärvsinkomst som utgör mera än tre fjärdedelar av sökandens vuxenutbildningsstöd per stödmånad. Kapitalinkomster inverkar inte alls på stödet.

I 10 § ingår bestämmelser om vuxenutbildningsstöd när frånvaron från arbetet på grund av studier inte är oavbruten. Då är en förutsättning för stödet att den periodiserade ledigheten varar sammanlagt minst två månader. Dessutom förutsätts att sökandens inkomster minskar minst med en tredjedel. Inkomstminskningen och frånvaron från arbetet granskas inom granskningsperioden som omfattar minst tre månader. Granskningsperioden beräknas från det att den utbildning som stöds inleds eller från det att den föregående granskningsperioden upphörde. Det system som anges i 9 och 10 § i lagen om vuxenutbildningsstöd har ansetts ställt. Vid jämkning av inkomsterna minskar de inkomster som

stödtagaren förtjänar under studietiden antingen inte alls vuxenutbildningsstödet, eller så hindrar inkomsterna när de överstiger en viss gräns helt och hållet erhållandet av stöd. Den jämningsmodell som ingår i gällande lag har inte på bästa sätt sporrat till deltidstudier vid sidan om arbetet.

Bestämmelser om vuxenutbildningsstödet belopp ingår i 12 §. Stödet består av en grunddel och en förtjänstdel. Grunddelen är ett fast belopp som uppgår till 500 euro per månad. Utöver grunddelen betalas en förtjänstdel. Förtjänstdelen uppgår till 20 procent av den månadslön som ligger till grund för stödet upp till 2 700 euro och 15 procent av den överskjutande delen av lönen. Till företagare betalas endast grunddelen. Vuxenutbildningsstödet belopp är något mindre än beloppet av inkomstrelaterad arbetslöshetsdagpenning. Den lön som utgör grund för stödet bestäms också på annat sätt än inkomstrelaterad arbetslöshetsdagpenningen. Lönen beräknas utgående från de inkomster som erhållits under ett år före stödperioden räknat från slutet av den kalendermånad som föregår ansökningsmånaden. Månaden omvandlas till dagslön så att månadslönen divideras med 21,5. När stöd ansöks i efterhand på basis av inkomstbortfall under periodiserad studieledighet beaktas inkomsterna under sammanlagt ett år räknat från slutet av den kalendermånad som föregår granskningsperioden.

Bestämmelser om stödperiodens längd ingår i 14 §. Stödperiodens längd bestäms enligt sökandens arbetshistoria. Till arbetshistorian räknas allt pensionsförsäkrat arbete som utförts och all pensionsförsäkrad företagsverksamhet som bedrivits i Finland. Av tiden i arbete kan högst en fjärdedel vara med tid i arbete jämförlig tid. Varje månad som räknas som månad i arbete bidrar till stödtiden med 0,8 dagar. När stöddagarna omvandlas i månader anses en månad omfatta 21,5 dagar. På basis av arbetshistorian har sökanden utöver intjänad stödtid rätt att räkna sig till godo den kalkylerade tiden i arbete fram till 60 års ålder. En förutsättning för förhandsanvändningen är att sökanden har intjänat minst tio år i tid i arbete före stödperiodens början. Om vuxenutbildningsstöd söks för en ny stödperiod beaktas inte den tid i arbete som

tidigare räknats tillgodo. I praktiken har stödperioden maximalt uppgått till ca 18 månader. Ett så långt stöd kan man erhålla efter ca 40 år i arbete. Man har ansett att systemet med stöd som betalas delvis på basis av kommande arbetstid är svårbegripligt och också oskäligt att stödet eventuellt på grund av detta delvis återkrävs efter en lång tid. Möjligheten att återkräva stödet på grund av förhandsanvändningen har inte heller ansett särskilt ändamålsenligt med tanke på att sporra någon att söka sig till utbildning.

I 15 § ingår bestämmelser om återkrav av vuxenutbildningsstöd i sådana fall där den kalkylerade tid i arbete som har legat till grund för förhandsanvändning av stödet inte har förverkligats. Ifall stödtagarens intjäningstid blir kortare än den tid som legat till grund för förhandsanvändningen har Utbildningsfonden rätt att hos stödtagaren uppbära en tredjedel av de förtjänstdelar i vuxenutbildningsstödet som betalats för mycket för en stödperiod. Beslut om återkrav kan fattas efter det att förmånstagaren med stöd av lag har rätt till ålderspension. Enligt Utbildningsfonden har det förekommit några sådana fall där förutsättningarna för återkrav på grund av förhandsanvändning har uppfyllts. Utbildningsfonden har dock inte vidtagit åtgärder för återkrav. Beslut om återkrav av en förmån som betalats till ett för stort belopp ska fattas inom fem år från det att en person med stöd av lag har rätt till ålderspension.

Det är nödvändigt att förmånssystemet utvecklas eftersom det system som baserar sig på gällande lagstiftning är svårförståeligt för studerande och sporrar inte som sådant till alla delar till utveckling av kunnandet. Likaså är nivån på förmånerna till vissa delar ganska låg och nivåerna står i strid med varandra. Enligt regeringsprogrammet genomförs en totalreform av den yrkesinriktade vuxenutbildningen och genom reformen skapas klarhet i förvaltningen, finansieringen, förmånerna och utbildningsutbudet. I detta syfte tillsatte undervisningsministeriet den 16 augusti 2007 en ledningsgrupp (AKKU) där de ansvariga ministerierna och riksomfattande centralorganisationer för arbetslivet är företrädare. Ledningsgruppen har i sina åtgärdsförslag dragit upp riktlinjerna för utvecklingsprinciperna för de studiesociala förmå-

nerna för vuxna. Enligt ledningsgruppens förslag ska lagstiftningen om vuxenutbildningsstödet göras klarare och stödets nivå höjas.

2. Målsättning och de viktigaste förslagen

Syftet med propositionen är att ändra systemet med vuxenutbildningsstöd så att det blir ett bättre fungerande och mera flexibelt system och sporrar arbetstagarna att söka sig till utbildning. Det föreslås att stödets nivå höjs så att den motsvarar nivån för den inkomstrelaterade dagpenningen utan barnförhöjningar, ersättningar för uppehälle och den förhöjningsdel som betalas arbetslösa under utbildningstiden. På den föreslagna nivån skulle stödet vara tillräckligt högt så att det sporrar till utveckling av kunnandet under yrkeskarriären. Förmånsnivån skulle dock vara lägre än nivån för de förmåner som betalas arbetslösa, eftersom inledandet av studierna sker efter arbetstagarens eget övervägande och han eller hon kan förbereda sig på inkomstbortfall i förväg. Skillnaden mellan förmånsnivåerna för arbetslösa och personer som är i arbete skulle dock inte bli för stor så att stödet tillräckligt skulle komma att sporra till studier i arbetet. Eftersom det är fråga om en förmån som betalas under utbildningen kommer nivån att vara högre än den förmån som betalas under alterneringsledigheten.

Det föreslås att vuxenutbildningsstödet förenklas så att fastställandet av förmånen ändras så att förmånens längd inte fastställs enligt den nuvarande intjäningsprincipen. Det föreslås att villkoret för erhållande av stöd och stödperiodens längd ändras så att de blir fasta. En person med åtta års arbetshistoria skulle ha rätt till vuxenutbildningsstöd under 18 månader. Stödet kan användas en gång under yrkeskarriären. Ändringen skapar möjligheter för arbetstagare att delta i rätt långvarig fortbildning redan i ett ganska tidigt skede av yrkeskarriären och ännu ha lång tid kvar i arbetet där den införskaffade utbildningen kan utnyttjas. Det blir möjligt att få jämkat vuxenutbildningsstöd när det är fråga om deltidsstudier och arbetstagaren kommer överens om frånvaro från arbetet med arbets-

givaren. Deltidsstudier skulle förbruka stödtiden på samma sätt som heltidsstudier. Till stödets maximala tid skulle även räknas den vuxenutbildningstid som använts enligt gällande lag. Sådan förhandsanvändning av vuxenutbildningsstödet som anges i gällande lagstiftning slopas.

3. Propositionens konsekvenser

De föreslagna ändringarna medför uppskattningsvis 14,8 miljoner euro i merkostnader för staten. Av det är arbetslöshetsförsäkringsfondens andel 10,6 miljoner euro och statens andel 4,2 miljoner euro. Ökningen i statens utgifter föränleds av höjningen av vuxenutbildningsstödet grunddel. I denna bedömning har inte beaktats en eventuell ökning av antalet stödtagare som ändringen av villkoren för stödet kan föränleda. År 2007 betalades vuxenutbildningsstöd till 7 754 personer, och beloppet utgjorde sammanlagt 30 miljoner euro. Om antalet stödtagare ökar med 10 procent, dvs. med 775 studerande per år, föränleder detta 3,8 miljoner euro i merkostnader, varav arbetslöshetsförsäkringsfondens andel är 2,0 miljoner euro och statens andel 1,8 miljoner euro. Dessutom beräknas det jämkade vuxenutbildningsstödet föränleda ca en miljon euro i merkostnader varav statens betalningsandel utgör knappt 0,4 miljoner euro. Bedömningen baserar sig på antagandet att dubbelt flera än för närvarande skulle utnyttja den jämkade studieledigheten, dvs. 750 årligen, och att den genomsnittliga förmånsperioden skulle vara 6 månader. Det jämkade vuxenutbildningsstödet kan även minska utnyttjandet av utbildning och studieledighet på heltid.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 maj 2010 och avsikten är att vuxenutbildningsstöd beviljas enligt villkoren i denna lag från och med den 1 augusti 2010. Det år då lagen träder i kraft beräknas kostnaderna för staten uppgå till 3,2 miljoner euro.

Ökningen av arbetslöshetsförsäkringsfondens utgifter finansieras med arbetsgivarnas och arbetstagarnas arbetslöshetsförsäkringspremier. Ändringarna i löntagares och arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremier fördelar sig jämnt mellan arbetsgivares genomsnittliga arbetslöshetsförsäkringspremie

och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie.

Syftet med propositionen är att skapa en mera fungerande stödform av vuxenutbildningsstödet som bättre motsvarar behovet att ekonomiskt stödja vuxenutbildningen. Det finns inte några tillgängliga uppgifter enligt vilka man kunde göra en tillförlitlig bedömning av hur den föreslagna lagändringen inverkar på antalet personer som erhåller vuxenutbildningsstöd. Enligt gällande lag börjar rätten till stöd redan när arbetstagaren har fem års pensionsförsäkrad arbetshistoria. Men på basis fem års tid i arbete skulle man erhålla stöd endast för 48 dagar. Rätt till förhandsanvändning av stöd föreligger först ef-

ter tio år i arbete. Enligt gällande lag uppnår man rätt till 18 månaders stödperiod först efter 40 års arbetshistoria. Även om den nedre gränsen för förutsättningarna för tid i arbete höjs i enlighet med lagförslaget från fem till åtta år kan man bedöma att förslaget tryggar vuxenstuderandenas utkomst under utbildningen mera än gällande lag.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet. Utbildningsfonden och de centrala arbetsmarknadsorganisationerna har hörts i samband med beredningen av propositionen.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

2 §. Förmåner. I paragrafen ingår bestämmelser om förmåner som ska beviljas. Det föreslås att till paragrafen fogas även en beskrivning av syftet med vuxenutbildningsstödet. Syftet med vuxenutbildningsstödet är att ersätta inkomstbortfall under studietiden.

3 §. Definitioner. Det föreslås att laghänvisningarna i 2 punkten ändras eftersom den lagstiftning som gäller företagares och lantbruksföretagares arbetspensioner har reviderats. Därför föreslås att 2 punkten ändras så att i den hänvisas till lagen om pension för företagare (1272/2006) och lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006). Dessutom föreslås att i definitionerna stryks definitionen av stödmånad, eftersom ordet stödmånad inte längre förekommer i lagen på grund av de ändringar som föreslagits i den.

5 §. Föresättningar för beviljande av vuxenutbildningsstöd för löntagare. I paragrafen föreslås bestämmelser om föresättningarna för beviljande av vuxenutbildningsstöd för löntagare. För att vuxenutbildningsstödet ska beviljas krävs en arbetshistoria på åtta år och när villkoret uppfylls kan vuxenutbildningsstöd betalas för högst 18 månader. Stödet kan användas endast en gång under yrkeskarriären. Stödperioden behöver dock inte vara oavbruten utan stöd kan beviljas för flera kortare studieperioder. Det vore även möjligt att få stöd för deltidstudier. Inga ändringar föreslås i de bestämmelser som ska iakttas vid beräkning av tiden i arbete. Tiden i arbete ska fortfarande beräknas på grundval av de inkomster på basis av vilka intjänas pension enligt de arbetspensionslagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare. När det gäller personer i anställningsförhållande är en föresättning för att stöd ska beviljas fortfarande att anställningsförhållandet har varat minst ett år i en eller flera perioder hos samma arbetsgivare när stödperioden börjar. Med anställningsförhållande i huvudsyssla

avses det enskilda arbets- eller tjänsteförhållande eller annat motsvarande anställningsförhållande från vilket en person får sin huvudsakliga utkomst. Som huvudsyssla ska anses anställningsförhållande där arbetstiden per vecka är minst 18 timmar. När det gäller personer som är i undervisningsarbete ska man vid fastställandet av huruvida ett anställningsförhållande är en huvudsyssla tillämpa motsvarande bestämmelser som vid bedömning av om villkoret för tid i arbete har uppfyllts som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Erhållande av stödet förutsätter att personen i fråga är studieledig eller på annan motsvarande oavlönad ledighet som beviljats för utbildning. Den lediga perioden ska omfatta sammanlagt minst två månader. I en vecka ska ingå fem stöddagar. I två månader ska ingå 43 stöddagar. Vuxenutbildningsstödet längd är den period för vilken stödtagaren har beviljats studieledighet. Om anställningsförhållandet upphör under ledigheten av orsaker som inte beror på arbetstagaren upphäver det inte rätten till stöd.

5 a §. Föresättningar för beviljande av vuxenutbildningsstöd för företagare. Paragrafen är ny. Det föreslås att i 1 mom. bestäms om föresättningarna för beviljande av vuxenutbildningsstöd för företagare. Föresättningen för företagares tid i arbete motsvarar föresättningen för arbetstagares tid i arbete. En föresättning för företagares vuxenutbildningsstöd är att företagare som söker stöd har arbetat som företagare eller löntagare sammanlagt minst åtta år. I de åtta åren får ingå både arbete som löntagare och arbete som företagare. En föresättning för företagares vuxenutbildningsstöd är dessutom att företagare som söker stöd har arbetat som företagare sammanlagt minst ett år omedelbart före stödperiodens början. Studierna ska pågå minst två månader eller 43 dagar om inte utbildningen är oavbruten. Erhållandet av stöd förutsätter dessutom att företagarens för-

värvsinkomster från företagsverksamheten har minskat under utbildningen med minst en tredjedel jämfört med senaste verkställda beskattning före inledandet av studierna. Avsikten är att minskningen av förvärvsinkomsterna bedöms i efterhand på basis av företagarens beskattningsuppgifter. Om företagaren inte har bedrivit företagsverksamhet tillräckligt länge så att en jämförelse med den beskattning som verkställts innan studierna inleds inte är möjlig, kan de minskade inkomsterna från företagsverksamheten bedömas på basis av en kortare period.

I 2 mom. ska ingå bestämmelser om hur andra förvärvsinkomster än sådana som erhållits från företagsverksamheten inverkar på vuxenutbildningsstödet för företagare. Företagaren ska inte ha rätt att erhålla vuxenutbildningsstöd om hans eller hennes förvärvsinkomster från annat än företagsverksamhet under stödperioden med tre fjärdedelar överstiger beloppet av det vuxenutbildningsstöd som betalats företagaren. Beloppet av de företagsinkomster som erhållits från annat än företagsverksamhet ska granskas i efterhand på basis av företagarens beskattningsuppgifter.

I 3 mom. ska ingå bestämmelser om det förfarande som ska iakttas när man bedömer hur företagarens förvärvsinkomster under studietiden har minskat. Inkomstminskningen skulle bedömas på basis av en utredning i efterhand. Inkomsterna under studietiden ska jämföras med den senaste beskattning som verkställts innan studierna inleds. Om inkomsterna överstiger det tillåtna beloppet ska stödet återkrävas enligt 21 § i lagen.

6 §. Utbildning som berättigar till vuxenutbildningsstöd. Det föreslås att fastställande av utbildning som berättigar till vuxenutbildningsstöd ändras till den del det gäller utbildning enligt lagen om fritt utbildningsarbete (632/1998). Det föreslås att vuxenutbildningsstöd får beviljas för utbildning enligt lagen om fritt utbildningsarbete när utbildningen kan avgöras förhöja yrkesskickligheten och kompetens. Utbildningen ska ordnas så att den förutsätter heltidsstudier. Den ledighet som beviljas för utbildning ska användas till studier på heltid. Dessutom förutsätts att det finns en tillräckligt omfattande beskrivning av utbildningsprogrammets

struktur, längd och av målet för studierna. Sådan utbildning som berättigar till vuxenutbildningsstöd enligt lagen om fritt utbildningsarbete är t.ex. utbildning till tränare eller idrottsinstruktör och utbildning som förbättrar adb-kunskaperna.

7 §. Beräkning av tiden i arbete. Bestämmelserna om beräkning av tiden i arbete ändras inte till sitt innehåll men de flyttas till en egen paragraf. Vid beräkning av åtta år i arbete ska fortfarande inkomsterna under respektive kalenderår divideras med ett tal som på nivån för 2007 är 940. Kvoterna för respektive år räknas samman. Dessutom kan vissa lediga perioder som jämföras med arbete läggas till tiden i arbete. När de förutsättningar för stöd som hänför sig till arbetshistorien blir fasta föreslås att även den maximala tiden för lediga perioder som kan jämföras med arbete ändras till två fasta år.

9 §. Inkomstbortfall under oavbruten studieleidighet. Det föreslås att paragrafen upphävs. Det föreslås att i 5 a och 12 a § i lagen ska ingå bestämmelser om hur vuxenutbildningsstötagares inkomster inverkar på stödet.

10 §. Inkomstbortfall under periodiserad studieleidighet. Det föreslås att paragrafen upphävs. Det föreslås att i 12 a § i lagen ska ingå bestämmelser om hur inkomsterna för mottagare av vuxenutbildningsstöd för lönta- gare inverkar på stödet.

11 §. Begränsningar i fråga om vuxenutbildningsstödet. I paragrafen ingår en förteckning över lagstadgade förmåner som hindrar att vuxenutbildningsstöd beviljas. Det föreslås att i paragrafen görs de rättelser som ändring av lagstiftningen förutsätter och att laghänvisningarna ändras så att de motsvarar innehållet i den ändrade lagstiftningen. I 1 punkten föreslås bestämmelser om att stöd inte beviljas den som får ålderspension eller förtida ålderspension enligt folkpensionslagen (568/2007) eller de arbetspensionslagar som avses i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006). I 3 punkten föreslås bestämmelser om att stöd inte beviljas den som får arbetslöshetspension enligt 28 § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) eller motsvarande pension enligt folkpensionslagen eller pension enligt lagen om förtidspension för front-

veteraner (13/1982). I 4 punkten föreslås bestämmelser om att stöd inte beviljas den som får avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994) eller lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006). I 5 punkten föreslås bestämmelser om att stöd inte beviljas den som för samma utbildning får rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) eller enligt arbetspensionslagarna eller full ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991) eller lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991) eller med stöd av bestämmelserna om rehabilitering enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) eller lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990). Enligt 6 punkten beviljas inte stöd sökande som får arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002). Enligt 10 punkten utgör alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002) ett hinder för erhållande av stöd. I 13 punkten föreslås bestämmelser om att stöd inte beviljas den som får deltidstillägg enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002).

12 §. Vuxenutbildningsstödet belopp. Det föreslås att stödets nivå höjs så att det motsvarar arbetslöshetsdagpenningens belopp utan barnförhöjningar, ersättningen för uppehälle och den förhöjningsdel som betalas arbetslösa under utbildningstiden. Vuxenutbildningsstödet ska fastställas på samma sätt som arbetslöshetsdagpenningen. På denna nivå skulle stödet vara tillräckligt högt så att det sporrar till utveckling av kunnandet under yrkeskarriären. Nivån skulle vara högre än det stöd som betalas under en alterneringsledighet eftersom det är fråga om en förmån som betalas under aktiv tid. Förmånsnivån skulle dock vara lägre än de förmåner som betalas arbetslösa, eftersom inledandet av studierna baserar sig på arbetstagarens eget beslut, varvid han eller hon kan förbereda sig på den ekonomiska förlust som studierna föranleder på förhand. Skillnaden mellan de förmåner som arbetslösa och personer som är i arbete erhåller under studietiden

den blir dock inte för stor så att stödnivån inte försvagar motivationen när det gäller studier i arbetet. Vuxenutbildningsstödet ska fastställas på samma sätt som arbetslöshetsdagpenningens nivå. Stödets grunddel är på 2001 års indexnivå 22,22 euro per vardag. Indexnivån fastställs på samma sätt som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Grunddelens belopp ska höjas enligt bestämmelserna i lagen om folkpensionsindex. Vuxenutbildningsstödet består av en hel grunddel och en förtjänstdel. Förtjänstdelen utgör 45 procent av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen. Då lönen per månad är större än 105 gånger grunddelen, är förtjänstdelen 20 procent av den del av dagslönen som överskrider denna gräns. Den lön som förtjänstdelen baserar sig på beräknas utgående från stadigvarande inkomster av arbets-, tjänste- eller annat anställningsförhållande före stödperioden för ett år räknat från slutet av den kalendermånad som föregår ansökningsmånaden. Året kan bestå av flera skilda perioder, om arbetstagaren har varit frånvarande från arbetet t.ex. på grund av familjeledigheter, studier, sjukdom, anstaltsvård, arbetslöshet eller av någon annan motsvarande orsak. Beslutet som gäller den lön som förtjänstdelen baserar sig på kommer att gälla hela den utbildningshelhet som anges i ansökan. Förtjänstdelen kommer inte att fastställas på nytt fastän personen emellanåt är i arbete t.o.m. över ett år mellan de studieperioder som hör till den stödda utbildningshelheten. Till företagare betalas endast vuxenutbildningsstödet grunddel. När månadslönen omvandlas till dagslön eller tvärtom för fastställande av förtjänstdelen anses en månad omfatta 21,5 vardagar. När den lön som utgör grund för förtjänstdelen fastställs ska till övriga delar iaktas bestämmelserna i 6 kap. 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

12 a §. Jämkat vuxenutbildningsstöd. Paragrafen är ny. I 1 mom. ska ingå bestämmelser om vem som har rätt att få jämkat utbildningsstöd.

I 2 mom. ska ingå bestämmelser om en skyddsdel. Det föreslås att vid jämkning ska tas i bruk en skyddsdel och att de inkomster som är mindre än skyddsdelen inte minskar stödets belopp. Skyddsdelens belopp uppgår

till 127 euro per månad. När en jämkningsperiod på fyra på varandra följande kalenderveckor tillämpas, uppgår skyddsdel till 118 euro, dvs. en del som motsvarar fyra veckor av en månads skyddsdel. Jämkningsperioden är en månad eller fyra veckor. Till en stödtagare som får månadslön betalas stödet en gång i månaden och till den som får lön med två veckors mellanrum så, att en jämkningsperiod på fyra veckor tillämpas. Den tid under vilken stödtagaren betalas jämkat vuxenutbildningsstöd förbrukar stödtiden till full tid.

Det föreslås att i 3 mom. ska ingå bestämmelser om hur inkomsterna inverkar på vuxenutbildningsstödet. Avsikten är att man när det gäller jämkning av inkomsterna under studietiden övergår till ett system där inkomsterna gradvis minskar vuxenutbildningsstödet belopp. De prioriterade pensions- och socialskyddsförmåner som räknas upp i 4 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa ska inte avdras från vuxenutbildningsstödet. Vid jämkning ska som inkomst beaktas lön och annat vederlag som ska betraktas som förvärvsinkomst och som har erhållits som ersättning för arbete. Som inkomster som ska jämkas betraktas också inkomster som sparats i eller tagits ut från en arbetstidsbank. De inkomster som ska beaktas vid jämkning fastställs enligt 4 kap. 4 § 1 och 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. När jämkat vuxenutbildningsstöd beräknas ska först från sökandens inkomster under skyddsperioden avdras en skyddsdel och skillnaden multipliceras med 0,8. Det tal som erhålls enligt nämnda räknesätt avdras från fullt vuxenutbildningsstöd som anges i 12 §. Denna skillnad utgör beloppet av jämkat vuxenutbildningsstöd.

Det föreslås att till 4 mom. fogas en bestämmelse om att små månatliga stödposter inte behöver betalas ut. Utgångspunkten är att månatliga stöd som är mindre än 100 euro inte behöver betalas ut. Stödet utbetalas dock om den sökande uttryckligen anholder om det av Utbildningsfonden. Månatliga stödposter som är mindre än vuxenutbildningsstödet grunddel betalas dock inte ens om den sökande anholder om det. Det ligger i allmänhet i sökandes intresse att små stödposter lämnas obetalda eftersom stötid då inbesparas för

senare användning.

I 5 mom. föreslås bestämmelser om det räknesätt som ska iaktas när en förmån som räknats ut per månad ändras till en förmån per dag eller tvärtom. Härvid anses i en månad alltid ingå 21,5 stöddagar.

14 §. Stödperiodens längd. Vuxenutbildningsstödperiodens längd föreslås bli en fast tid. Med åtta års arbetshistoria ska man ha rätt till stöd under 18 månader. Den maximala stödtiden skulle omvandlad till stöddagar uppgå till 387 stöddagar. Stödtiden kan var oavbruten eller uppdelad i flera perioder under yrkeskarriären. Perioderna ska omfatta minst två månader. Stödtiden förflyter som hel tid, även om stödet beviljas jämkat med övriga inkomster. Lagändringen innebär inte någon ny 18 månaders stödperiod för dem som redan har fått vuxenutbildningsstöd enligt gällande lag, utan tidigare erhållen stödtid minskar 18 månaders kvoten.

15 §. Förmånstagarens finansieringsandel i vissa fall. Det föreslås att paragrafen upphävs. Eftersom det föreslås att bestämmelserna om förhandsanvändning av vuxenutbildningsstödet upphävs är det inte längre nödvändigt att i lag föreskriva om förmånstagarens egen finansieringsandel.

17 §. Beslut om förmån. I paragrafen föreslås bestämmelser om de åtgärder om vilka Utbildningsfonden ska utfärda beslut som kan överklagas. Eftersom möjligheten att använda stödet på förhand slopas, ska bestämmelsen i 1 mom. om beslut om uppbörd av stödtagarens egen finansieringsandel slopas. Avsikten är att till 1 mom. foga en bestämmelse om att beslut om indexjustering inte kommer att utfärdas om inte sökanden särskilt anholder om det. Beloppet av stödets grunddel ska höjas årligen enligt bestämmelserna i lagen om folkpensionsindex. Eftersom det är fråga om en årlig teknisk justering av beloppet är det inte ändamålsenligt att utfärda separata beslut om det till varje förmånstagare.

17 a §. Beviljande av vuxenutbildningsstöd för företagare. Paragrafen är ny. I paragrafen föreslås bestämmelser om att vuxenutbildningsstöd kan beviljas företagare på basis av ansökan, om beskattningen av företagaren under studietiden inte ännu har blivit färdig. I beslutet ska man anmäla det inkomstbelopp

som används som grund för inkomstjämförelsen. Ett beslut som kan överklagas kan utfärdas utan särskild ansökan när beskattningen under studietiden har blivit färdig. Det förfarande som bestäms i gällande lag enligt vilket företagaren ansöker om stöd i efterhand sedan en granskningsperiod på minst tre månader har gått ut är inte ändamålsenligt och försvårar företagarens utkomst i början av studierna.

18 §. Förhandsbeslut. Det föreslås att nämnannde om rätt att få förhandsbeslut om stödperiodens längd slopas ur paragrafen på grund av övergången till 18 månaders stödperiod.

19 §. Betalning av vuxenutbildningsstöd. Det föreslås att i 1 mom. ska ingå bestämmelser om betalning av vuxenutbildningsstöd enligt 5 § och 5 a §. Enligt paragraferna ska utbildningsstöd betalas på basis av ansökan utan särskild ansökan i efterhand. Den paragrafhänvisning som ingår i momentet föreslås ändrad på grund av att lagens struktur ändras. Det föreslås att i 2 mom. ska ingå bestämmelser om betalning av vuxenutbildningsstöd enligt 12 a §. Jämkat utbildningsstöd enligt 12 a § betalas på basis av en särskild ansökan i efterhand. Det föreslås att paragrafhänvisningarna i momentet ändras så att de motsvarar de föreslagna ändringarna. I den punkt som gäller ansökan om utbetalning ska ordet granskningsperiod ändras till jämningsperiod. Jämningsperioden är en månad eller fyra kalenderveckor. Ansökan om utbetalning ska göras inom sex månader efter jämningsperiodens slut. Det föreslås att till 3 mom. fogas en bestämmelse om att en full kalendermånad anses omfatta 21,5 stöddagar när vuxenutbildningsstödet betalas ut.

20 §. Inställelse och avbrytande av utbetalningen av vuxenutbildningsstöd. Det föreslås att punkten om avbrytande av utbetalningen av stödet ändras så att utbetalningen av vuxenutbildningsstöd för företagare avbryts om stödtagarens inkomster överstiger det belopp som bestäms i 5 a §.

30 §. Finansiering. På grund av bestämmelsen om jämkat vuxenutbildningsstöd föreslås att till paragrafen om finansiering av vuxenutbildningsstöd fogas ett nytt 2 moment. När jämkat stöd betalas ska av statens medel betalas det belopp som motsvarar

grunddelens proportionella andel av fullt stöd. Ändringen innebär att statens och utbildningsfondens proportionella finansieringsandelar är lika stora både då det gäller jämkat stöd och fullt stöd.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 maj 2010. Vuxenutbildningsstöd ska beviljas på de villkor som anges i denna lag från och med den 1 augusti 2010. Under en tre månaders övergångstid kan Utbildningsfonden fatta beslut om beviljande av vuxenutbildningsstöd enligt den föreslagna lagen från och med den 1 augusti 2010. Avsikten är att även beloppet av vuxenutbildningsstöd som beviljats enligt gällande lag ändras från den 1 augusti 2010 så att det stämmer överens med den föreslagna lagen. Stödbeloppet för periodiserad studieledighet ändras dock först efter det att granskningsperioden gått ut. Granskningsperioden kan pågå högst tre månader räknat från den dag då vuxenutbildningsstöd beviljas på de villkor som anges i den föreslagna lagen. Således kan vuxenutbildningsstöd för periodiserad studieledighet betalas ut enligt den gällande lagen ända till den 31 oktober 2010. Fastställande av den lön som utgör grund för stödet enligt gällande lag ska inte ändras innan stödperioden har gått ut. Ifall stödbeloppet minskar då det fastställs enligt den föreslagna lagen, ska stödet betalas enligt beslutet om beviljande av stöd till utgången av stödperioden. Till stödtagaren ska sändas meddelande om att stödet ändrats men något nytt beslut som kan överklagas utfärdas inte. Vuxenutbildningsstöd som betalats enligt den tidigare lagen minskar i sin helhet den maximala stödtiden på 18 månader som anges i den föreslagna lagen. När tid i arbete beräknas för tid som infallit före lagens ikraftträdande ska de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande tillämpas. Således fastställs intjäningstiden för stödet till utgången av 2006 på basis av tiden i arbete i stället för på basis av den årliga inkomsten. Bestämmelserna om återkrav av förhandsanvändning av vuxenutbildningsstöd som ingår i gällande lag ska inte tillämpas efter det att den föreslagna lagen trätt i kraft.

Personer som enligt gällande lag erhållit rätt till vuxenutbildningsstöd på basis av 5—8 år i arbete ska fortfarande ha rätt till stöd oberoende av lagändringen.

**3. Förhållande till grundlagen
samt lagstiftningsordning**

I propositionen föreslås inte i förhållande

till gällande lagstiftning sådana förändringar som har betydelse då förslaget bedöms med avseende på de grundläggande rättigheterna. Enligt regeringens uppfattning kan den föreslagna lagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om vuxenutbildningsstöd

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 28 december 2000 om vuxenutbildningsstöd (1276/2000) 8—10 och 15 §, av dessa lagrum 15 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 355/2004,
ändras 2 och 3 §, 5—7 §, 11 §, 12 § 1 och 3 mom., 14 §, 17 § 1 mom., 18 §, 19 § 1—3 mom. samt 20 §,
av dessa lagrum 7 § sådan den lyder i lag 1253/2006 och 12 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1152/2003, samt
fogas till lagen nya 5,12 a och 17 a § och till 30 § ett nytt 2 mom. som följer:

2 §

Förmåner

På de villkor som bestäms i denna lag beviljas som förmån vuxenutbildningsstöd i ersättning för inkomstbortfall under studietiden. Därtill kan beviljas statsborgen för studielån enligt lagen om studiestöd (65/1994).

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) löntagare en person i arbetsförhållande, tjänsteförhållande eller motsvarande anställningsförhållande,

2) företagare den som för sin huvudsyssla är skyldig att uppta försäkring enligt lagen om pension för företagare (1272/2006) eller lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006), samt

3) stödperiod en utbildningstid som stöds med vuxenutbildningsstöd.

5 §

Förutsättningar för beviljande av vuxenutbildningsstöd för löntagare

Förutsättningar för beviljande av vuxenutbildningsstöd för löntagare är att

1) personen innan stödperioden inleds har skaffat tid i arbete enligt 7 § som uppgår till minst åtta år,

2) personen innan stödperioden inleds har haft ett anställningsförhållande såsom huvudsyssla i minst ett år hos samma arbetsgivare under en eller flera perioder,

3) personen är studieledig enligt lagen om studieledighet (273/1979) eller på motsvarande sätt ledig på grund av utbildning enligt någon annan överenskommelse med arbetsgivaren, och

4) frånvaron från arbetet på grund av utbildning enligt 6 § pågår oavbrutet minst två

månader eller om utbildningen inte är oavbruten, att den pågår i flera perioder sammanlagt minst 43 dagar.

Sökanden förlorar inte sin rätt till vuxenutbildningsstöd för löntagare, om hans eller hennes arbetsförhållande sägs upp efter det att stödperioden inletts av orsaker som är oberoende av sökanden.

5 a §

Föresättningar för beviljande av vuxenutbildningsstöd för företagare

Föresättningar för beviljande av vuxenutbildningsstöd för företagare är att

1) företagaren innan stödperioden inleds har minst åtta års tid i arbete enligt 7 §,

2) företagaren omedelbart innan stödperioden inleds har varit verksam som företagare enligt 3 § minst ett år,

3) studierna inom en utbildning enligt 6 § pågår oavbrutet minst två månader eller om utbildningen inte är oavbruten, att den pågår sammanlagt minst 43 dagar i perioder, och

4) att företagarens inkomster från företagsverksamheten under stödperioden har minskat minst med en tredjedel jämfört med den senaste verkställda beskattningen före inledandet av studierna.

Företagaren har inte rätt att erhålla vuxenutbildningsstöd om hans eller hennes förvärvsinkomster från annat än företagsverksamhet under stödperioden överstiger med tre fjärdedelar beloppet av det vuxenutbildningsstöd som betalats företagaren.

Minskningen av förvärvsinkomsterna bedöms i efterhand på basis av företagarens beskattningssuppgifter. Som förvärvsinkomster betraktas sådana inkomster som inte definierats som kapitalinkomster i inkomstskattelagen (1535/1992).

6 §

Utbildning som berättigar till vuxenutbildningsstöd

Vuxenutbildningsstöd kan beviljas den som studerar på heltid och som deltar i

1) sådan utbildning inom undervisningsministeriets ansvarsområde som avses i lagen

om yrkesutbildning (630/1998), lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), yrkeshögskolelagen (351/2003) eller universitetslagen (558/2009) och som leder till yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen, specialyrkesexamen eller examen som avläggs vid universitet eller yrkeshögskolor, för avläggande av delar av de examina som avses ovan eller som är tilläggsutbildning eller fortbildning enligt nämnda lagar,

2) sådan utbildning enligt lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) som förhöjer yrkesskickligheten och kompetens,

3) yrkesinriktad utbildning inom något annat ministeriums ansvarsområde,

4) utbildning enligt lagen om grundläggande utbildning (628/1998) eller gymnasielagen (629/1998), om avsaknaden av utbildningen utgör ett hinder för utvecklingen i yrket, eller

5) sådana studier utomlands som avses i 1—3 punkten.

Språkstudier berättigar till vuxenutbildningsstöd om de har ordnats så som avses i 1 mom. och utvecklar eller kompletterar sökandens yrkesskicklighet.

Vuxenutbildningsstöd kan också beviljas för studier på Åland, om de motsvarar de studier som avses i 1 och 2 mom.

7 §

Beräkning av tiden i arbete

Tiden i arbete beräknas på grundval av de inkomster som omfattas av de arbetspensionslagar som avses i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

Antalet arbetade månader fås genom att inkomsten i euro under respektive kalenderår divideras med talet 940. Kvoten för ett kalenderår avrundas nedåt till närmaste hela tal, som kan vara högst 12. Kvoterna för de olika åren räknas samman.

När tiden i arbete beräknas ska som tid som jämfställs med arbete dessutom beaktas varje sådan full kalendermånad

1) för vilken en person har fått moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004),

2) under vilken en person har varit vårdledig med stöd av lag eller kollektivavtal eller tjänstekollektivavtal eller fullgjort bevaringstjänst eller civiltjänst, eller

3) under vilken en person har varit arbetsoförmögen och därvid fått pension enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare, rehabiliteringsstöd eller olycksfallspension enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948).

Av tiden i arbete kan högst två år vara sådan i 3 mom. avsedd tid som jämställs med arbete.

11 §

Begränsningar i fråga om vuxenutbildningsstöd

Vuxenutbildningsstöd beviljas inte den som

1) får ålderspension eller förtida ålderspension enligt folkpensionslagen (568/2007) eller de arbetspensionslagar som avses i 3 § i lagen om pension för arbetstagare,

2) får pension som betalas på grund av full arbetsoförmåga eller sjukpension enligt folkpensionslagen,

3) får arbetslöshetspension enligt 28 § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) eller motsvarande pension enligt folkpensionslagen eller pension enligt lagen om förtidspension för frontveteraner (13/1982),

4) får avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994) eller lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006),

5) för samma utbildning får rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) eller enligt arbetspensionslagarna eller full ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991) eller lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991) eller med stöd av bestämmelserna om rehabilitering enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) eller lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990),

6) får arbetslöshetsförmån enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002),

7) fullgör bevaringstjänst eller civiltjänst,

8) avtjänar fängelsestraff och studerar i straffanstalten,

9) från en främmande stat får studiestöd som beviljas den som bor stadigvarande i landet,

10) får alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002),

11) får studiepenning eller bostadstillägg enligt lagen om studiestöd,

12) får dagpenning enligt sjukförsäkringslagen,

13) får deltidstillägg enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002),

14) får periodisk ersättning enligt 76 § i statstjänstemannalagen (750/1994),

15) får lön på indragningsstat enligt 75 § i statstjänstemannalagen och 3 och 15 § i lagen om införande av statstjänstemannalagen (756/1986).

12 §

Vuxenutbildningsstödet belopp

Vuxenutbildningsstöd för löntagare består av en grunddel och en förtjänstdel. Grunddelen är 22,22 euro per dag. Förtjänstdelen utgör 45 procent av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen. När månadslönen är större än 105 gånger grunddelen, är förtjänstdelen 20 procent av den del av dagslönen som överskrider denna gräns. Vuxenutbildningsstödet är högst 90 procent av den dagslön som ligger till grund för stödet, dock minst lika stort som grunddelen. I vuxenutbildningsstöd för företagare betalas endast grunddelen.

Den lön som förtjänstdelen i vuxenutbildningsstödet baserar sig på beräknas utgående från stadigvarande inkomster av arbets-, tjänste- eller annat anställningsförhållande före stödperioden för sammanlagt ett år räknat från slutet av den kalendermånad som föregår ansökningsmånaden. Till övriga delar ska i fråga om bestämmande av den lön som utgör grund för förtjänstdelen bestämmelserna i 6 kap. 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa tillämpas.

12 a §

Jämkat vuxenutbildningsstöd

Rätt till jämkat vuxenutbildningsstöd för löntagare enligt de villkor som anges i denna lag har personer som studerar på deltid och som erhåller lagstadgad förmån, lön eller annan arbetsinkomst. Företagare har inte rätt att få jämkat vuxenutbildningsstöd.

Beloppet av full skyddsdel uppgår till 127 euro i månaden. I stället för en månad kan som jämningsperiod användas även fyra på varandra följande kalenderveckor varvid skyddsdelen är den del som motsvarar beloppet av full skyddsdel.

Det jämkade vuxenutbildningsstödet räknas ut så att vuxenutbildningsstödet och 80 procent av den del som överstiger den skyddade delen av inkomsten sammanlagt per månad får uppgå till det belopp som annars hade kunnat betalas i vuxenutbildningsstöd. Härvid beaktas dock inte de pensioner eller socialförmåner som enligt 4 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa inte avdras från arbetslöshetsdagpenningen. På den inkomst som ska beaktas vid jämkning av vuxenutbildningsstödet tillämpas bestämmelserna i 4 kap. 4 § 1 och 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om det belopp som betalas en person i vuxenutbildningsstöd per månad är mindre än 100 euro, betalas inte något stöd om inte sökanden uttryckligen kräver det. Om det belopp som betalas en person i vuxenutbildningsstöd per månad är mindre än vuxenutbildningsstödet grunddel betalas stödet inte.

När en förmån enligt 3 mom. som beräknats per månad omvandlas till en dagsförmån eller tvärtom, anses månaden omfatta 21,5 dagar.

14 §

Stödperiodens längd

Vuxenutbildningsstödet betalas under högst 18 månader. En arbetstagare har rätt till denna stödttid en gång under sin yrkeskarriär i en eller flera perioder.

17 §

Beslut om förmån

Sökanden ska ges ett skriftligt beslut när en förmån beviljas, förvägras eller återkrävs. Något beslut ges inte om justeringen av en förmån beror uteslutande på en indexjustering eller någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag eller förordning, förutsatt att sökanden inte särskilt yrkar på ett beslut. Sökanden ska yrka på ett beslut på grund av en indexjustering inom 30 dagar från det att han eller hon har fått meddelande om att stödets belopp har justerats. Sökanden anses ha fått kännedom om ändringen den sjunde dagen efter den dagen då beslutet postades under den adress han eller hon uppgivit, om inte något annat visas.

—————

17 a §

Beviljande av vuxenutbildningsstöd för företagare

Företagare som har rätt till vuxenutbildningsstöd kan beviljas stöd på basis av ansökan, om den beskattning som anges i 5 a § 1 mom. 4 punkten inte har blivit färdig. Ett överklagbart beslut utfärdas utan särskild ansökan när beskattningen har blivit färdig.

18 §

Förhandsbeslut

På begäran av sökanden ska redan innan utbildningen inleds och när sökanden har godkänts för utbildningen han eller hon ges ett bindande förhandsbeslut om utbildning som berättigar till vuxenutbildningsstöd enligt 6 § om definiering av utbildningen och att tid i arbete som anges i 5 och 5 a § som utgör en förutsättning för beviljandet av vuxenutbildningsstöd har uppfyllts.

19 §

Betalning av vuxenutbildningsstöd

Om grunden för betalning av vuxenutbildningsstöd är frånvaro från arbetet enligt 5 § eller studier enligt 5 a § betalas vuxenutbildningsstödet enligt i 16 § avsedd ansökan och det beslut som meddelats på basis av den, utan någon särskild ansökan i efterhand. För utbetalningen av stöd ska den studerande tillställa fonden en utredning om i 5 § avsedd anställning och studieledighet eller annan ledighet utan lön på grund av studier. Vuxenutbildningsstöd beviljas tidigast från början av den månad som föregår den månad då ansökan inkommit.

Om grunden för betalning av vuxenutbildningsstöd är deltidsstudier enligt 12 a § betalas vuxenutbildningsstödet i efterhand på särskild ansökan. Till ansökan ska den studerande bifoga en utredning om i 5 § avsedd anställning, studieledighet eller annan ledighet utan lön på grund av studier samt om i 12 a § avsedda inkomster under studietiden. Ansökan om utbetalning ska göras inom sex månader efter den i 12 a § avsedda jämningsperiodens slut.

Vuxenutbildningsstöd betalas för högst fem dagar per kalendervecka. När vuxenutbildningsstöd betalas ut anses en full kalendermånad omfatta 21,5 stöddagar.

20 §

Inställelse och avbrytande av utbetalningen av vuxenutbildningsstöd

Betalningen av vuxenutbildningsstödet inställs från och med den dag då den studerande har avbrutit utbildningen eller då det bestämts att utbildningen ska avbrytas. Utbetalningen av stödet till företagare avbryts dessutom om företagarens förvärvsinkomster överstiger det belopp som bestäms i 5 a §. Om det annars finns grundad anledning att anta att vuxenutbildningsstödet borde inställas eller avbrytas, kan utbetalningen avbrytas

tills ärendet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft. Betalningen kan avbrytas också på den studerandes begäran.

30 §

Finansiering

Om vuxenutbildningsstöd betalas jämkat enligt 12 a § ska av statens medel betalas det belopp som motsvarar grunddelens proportionella andel av varje fullt vuxenutbildningsstöd som bestäms enligt 12 §.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2010.

Vuxenutbildningsstöd beviljas på de villkor som anges i denna lag från och med den 1 augusti 2010.

När denna lag träder i kraft ändras beloppet av det vuxenutbildningsstöd som beviljats enligt gällande lag utan ansökan så att det stämmer överens med denna lag den 1 augusti 2010 eller efter det när granskningsperioden gått ut, dock senast inom tre månader.

Fastställande av den lön som utgör grund för stödet ändras inte innan stödperioden har gått ut. Om stödet minskar när det fastställs enligt denna lag kan stödet betalas till utgången av stödperioden när denna lag träder i kraft med tillämpning den lag som gällde före det.

Vid fastställande av sådan stödtid som anges i 14 § i denna lag ska även den stödtid som använts inom vuxenutbildningen enligt gällande lag beaktas när denna lag träder i kraft.

När tid i arbete beräknas för tid som infallit före lagens ikraftträdande ska de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet tillämpas.

När denna lag träder i kraft ska inte återkrav på grund av förhandsanvändning av vuxenutbildningsstöd enligt 15 § i gällande lag verkställas när denna lag trätt i kraft.

Personer som enligt 7 och 14 § i gällande lag har rätt till vuxenutbildningsstöd på basis av 5—8 år i arbete när denna lag träder i kraft behåller sin rätt till vuxenutbildningsstöd när denna lag har trätt i kraft.

Beloppet av vuxenutbildningsstödet grunddel ska höjas på det sätt som bestäms i lagen om folkpensionsindex (456/2001). Be-

loppet av grunddelen i 12 § 1 mom. motsvarar det poängtal för folkpensionsindexet enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalts ut i januari 2001 har beräknats. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 15 september 2009

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Liisa Hyssälä*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av lagen om vuxenutbildningsstöd

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 28 december 2000 om vuxenutbildningsstöd (1276/2000) 8—10 och 15 §, av dessa lagrum 15 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 355/2004,
ändras 2 och 3 §, 5—7 §, 11 §, 12 § 1 och 3 mom., 14 §, 17 § 1 mom., 18 §, 19 § 1—3 mom. samt 20 §,
av dessa lagrum 7 § sådan den lyder i lag 1253/2006 och 12 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1152/2003, samt
fogas till lagen nya 5, 12 a och 17 a § och till 30 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

2 §

Förmåner

På de villkor som föreskrivs i denna lag beviljas som förmån vuxenutbildningsstöd. Därtill kan beviljas statsborgen för studielån enligt lagen om studiestöd (65/1994).

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *löntagare* en person i arbetsförhållande, tjänsteförhållande eller motsvarande anställningsförhållande,

2) *företagare* den som för sin huvudsyssla är skyldig att uppta försäkring enligt lagen om pension för företagare (468/1969) eller lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969),

3) *stödmånad* en tidsperiod på en månad under vilken vuxenutbildningsstöd utbetalas till den studerande, samt

4) *stödperiod* en utbildningstid som stöds med vuxenutbildningsstöd.

Föreslagen lydelse

2 §

Förmåner

På de villkor som bestäms i denna lag beviljas som förmån vuxenutbildningsstöd i ersättning för inkomstbortfall under studietiden. Därtill kan beviljas statsborgen för studielån enligt lagen om studiestöd (65/1994).

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *löntagare* en person i arbetsförhållande, tjänsteförhållande eller motsvarande anställningsförhållande,

2) *företagare* den som för sin huvudsyssla är skyldig att uppta försäkring enligt *lagen om pension för företagare (1272/2006) eller lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006), samt*

3) *stödperiod* en utbildningstid som stöds med vuxenutbildningsstöd.

5 §

Förutsättningar för beviljande av vuxenutbildningsstöd

Vuxenutbildningsstöd beviljas för utbildning enligt 6 §, om sökanden uppfyller villkoret i 7 § om intjäningstid och har inkomstbortfall så som föreskrivs i 9 och 10 § på grund av frånvaro från arbetet enligt 8 § med anledning av studierna.

5 §

Förutsättningar för beviljande av vuxenutbildningsstöd för löntagare

Förutsättningar för beviljande av vuxenutbildningsstöd för löntagare är att

1) personen innan stödperioden inleds har skaffat tid i arbete enligt 7 § som uppgår till minst åtta år,

2) personen innan stödperioden inleds har haft ett anställningsförhållande såsom huvudsyssla i minst ett år hos samma arbetsgivare under en eller flera perioder,

3) personen är studieledig enligt lagen om studieledighet (273/1979) eller på motsvarande sätt ledig på grund av utbildning enligt någon annan överenskommelse med arbetsgivaren, och

4) frånvaron från arbetet på grund av utbildning enligt 6 § pågår oavbrutet minst två månader eller om utbildningen inte är oavbruten, att den pågår i flera perioder sammanlagt minst 43 dagar.

Sökanden förlorar inte sin rätt till vuxenutbildningsstöd för löntagare, om hans eller hennes arbetsförhållande sägs upp efter det att stödperioden inletts av orsaker som är oberoende av sökanden.

5 a §

Förutsättningar för beviljande av vuxenutbildningsstöd för företagare

Förutsättningar för beviljande av vuxenutbildningsstöd för företagare är att

1) företagaren innan stödperioden inleds har minst åtta års tid i arbete enligt 7 §,

2) företagaren omedelbart innan stödperioden inleds har varit verksam som företagare enligt 3 § minst ett år,

3) studierna inom en utbildning enligt 6 § pågår oavbrutet minst två månader eller om utbildningen inte är oavbruten, att den pågår sammanlagt minst 43 dagar i perioder, och

4) att företagarens inkomster från företagsverksamheten under stödperioden har

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

minskat minst med en tredjedel jämfört med den senaste verkställda beskattningen före inledandet av studierna.

Företagaren har inte rätt att erhålla vuxenutbildningsstöd om hans eller hennes förvärvsinkomster från annat än företagsverksamhet under stödperioden överstiger med tre fjärdedelar beloppet av det vuxenutbildningsstöd som betalats företagaren.

Minskningen av förvärvsinkomsterna bedöms i efterhand på basis av företagarens beskattningsuppgifter. Som förvärvsinkomster betraktas sådana inkomster som inte definierats som kapitalinkomster i inkomstskattelagen (1535/1992).

6 §

Utbildning som berättigar till vuxenutbildningsstöd

Vuxenutbildningsstöd kan beviljas den som deltar i

1) sådan utbildning inom undervisningsministeriets ansvarsområde som avses i lagen om yrkesutbildning (630/1998), lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), lagen om yrkeshögskolestudier (255/1995), universitetslagen (645/1997) eller lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) och som leder till yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen, specialyrkesexamen eller examen som avläggs vid universitet eller yrkeshögskolor, för avläggande av delar av de examina som avses ovan eller som är tilläggsutbildning eller fortbildning enligt nämnda lagar,

2) yrkesinriktad utbildning inom något annat ministeriums ansvarsområde,

3) utbildning enligt lagen om grundläggande utbildning (628/1998) eller gymnasielagen (629/1998) i sådana fall då avsaknaden av utbildningen utgör ett hinder för utvecklingen i yrket, eller

4) sådana studier utomlands som avses i 1 och 2 punkten.

6 §

Utbildning som berättigar till vuxenutbildningsstöd

Vuxenutbildningsstöd kan beviljas den som studerar på heltid och som deltar i

1) sådan utbildning inom undervisningsministeriets ansvarsområde som avses i lagen om yrkesutbildning (630/1998), lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), yrkeshögskolelagen (351/2003) eller universitetslagen (558/2009) och som leder till yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen, specialyrkesexamen eller examen som avläggs vid universitet eller yrkeshögskolor, för avläggande av delar av de examina som avses ovan eller som är tilläggsutbildning eller fortbildning enligt nämnda lagar,

2) sådan utbildning enligt lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) som förhöjer yrkesskickligheten och kompetens,

3) yrkesinriktad utbildning inom något annat ministeriums ansvarsområde,

4) utbildning enligt lagen om grundläggande utbildning (628/1998) eller gymnasielagen (629/1998), om avsaknaden av utbildningen utgör ett hinder för utvecklingen i yrket, eller

5) sådana studier utomlands som avses i

Språkstudier berättigar till vuxenutbildningsstöd när de har ordnats så som avses i 1 mom. och utvecklar eller kompletterar sökandens yrkesskicklighet.

Vuxenutbildningsstöd kan också beviljas för studier på Åland, om de motsvarar de studier som avses i 1 och 2 mom.

7 §

Vuxenutbildningsstödet intjäningsstid

För att vuxenutbildningsstöd skall beviljas förutsätts att sökanden innan stödperioden börjar har varit i arbete minst fem år. Tiden i arbete beräknas på grundval av de inkomster som omfattas av de arbetspensionslagar som avses i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

Antalet arbetade månader fås genom att inkomsten under respektive kalenderår divideras med talet 940. Kvoten för ett kalenderår avrundas nedåt till närmaste hela tal, som kan vara högst 12. Kvoterna för de olika åren räknas samman.

När tiden i arbete enligt 1 mom. beräknas skall som tid som jämföras med arbete dessutom beaktas varje sådan full kalendermånad

1) för vilken en person har fått moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004),

2) under vilken en person har varit vårdledig med stöd av lag eller kollektivavtal eller tjänstekollektivavtal eller fullgjort beväringstjänst eller civiltjänst, och

3) under vilken en person har varit arbetsoförmögen och därvid fått pension enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare, rehabiliteringsstöd eller olycksfallspension enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948).

Av tiden i arbete kan högst en fjärdedel vara sådan i 3 mom. avsedd tid som jämföras med arbete.

1—3 punkten.

Språkstudier berättigar till vuxenutbildningsstöd om de har ordnats så som avses i 1 mom. och utvecklar eller kompletterar sökandens yrkesskicklighet.

Vuxenutbildningsstöd kan också beviljas för studier på Åland, om de motsvarar de studier som avses i 1 och 2 mom.

7 §

Beräkning av tiden i arbete

Tiden i arbete beräknas på grundval av de inkomster som omfattas av de arbetspensionslagar som avses i 3 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

Antalet arbetade månader fås genom att inkomsten i euro under respektive kalenderår divideras med talet 940. Kvoten för ett kalenderår avrundas nedåt till närmaste hela tal, som kan vara högst 12. Kvoterna för de olika åren räknas samman.

När tiden i arbete beräknas ska som tid som jämföras med arbete dessutom beaktas varje sådan full kalendermånad

1) för vilken en person har fått moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004),

2) under vilken en person har varit vårdledig med stöd av lag eller kollektivavtal eller tjänstekollektivavtal eller fullgjort beväringstjänst eller civiltjänst, eller

3) under vilken en person har varit arbetsoförmögen och därvid fått pension enligt de lagar som nämns i 3 § i lagen om pension för arbetstagare, rehabiliteringsstöd eller olycksfallspension enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948).

Av tiden i arbete kan högst två år vara sådan i 3 mom. avsedd tid som jämföras med arbete.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

8 §

*Frånvaro från arbetet**Frånvaro från arbetet*

För att den som står i arbets-, tjänste- eller annat motsvarande anställningsförhållande skall beviljas vuxenutbildningsstöd förutsätts att sökanden innan stödperioden inleds har haft ett anställningsförhållande såsom huvudsyssla i minst ett år hos samma arbetsgivare under en period eller under flera perioder, och att sökanden är studieledig enligt lagen om studieledighet (273/1979) eller på motsvarande sätt ledig på grund av utbildning enligt någon annan överenskommelse med arbetsgivaren.

(upphävs)

Sökanden förlorar inte sin rätt till vuxenutbildningsstöd, om hans eller hennes arbetsförhållande sägs upp efter det att stödperioden inletts av orsaker som är oberoende av sökanden.

För att vuxenutbildningsstöd skall beviljas den som utövar företagsverksamhet förutsätts att sökanden omedelbart innan stödperioden inleds har varit verksam som företagare enligt 3 § i minst ett år.

9 §

9 §

*Inkomstbortfall under oavbruten studieledighet**Inkomstbortfall under oavbruten studieledighet*

För att vuxenutbildningsstöd skall beviljas förutsätts att den som på grund av oavbruten frånvaro från arbetet med anledning av studier inte under minst två månader får lön för eller motsvarande förvärvsinkomst från sin huvudsyssla. Till förvärvsinkomster hänförs då inte sådana skäliga naturaförmåner som erhålls även under utbildningstiden. För företagare uppskattas inkomstminskningen på basis av en utredning i efterhand.

(upphävs)

Inkomstbortfall enligt 1 mom. föreligger inte sådana stödmånader då sökanden har tillfälliga inkomster av sin huvudsyssla eller annan beskattningsbar förvärvsinkomst som utgör mera än tre fjärdedelar av sökandens vuxenutbildningsstöd per stödmånad. Som

förvärvsinkomster betraktas sådana inkomster som inte definierats som kapitalinkomster i inkomstskattelagen (1535/1992).

10 §

Inkomstbortfall under periodiserad studieledighet

För att stöd skall betalas när frånvaron från arbetet med anledning av utbildning inte är oavbruten, förutsätts att frånvaron från arbetet varar sammanlagt minst två månader och att personens inkomster har sjunkit under stödperioden så att inkomstminskningen är minst en tredjedel under granskningsperioden. Granskningsperioden omfattar minst tre månader och beräknas från det att den utbildning som stöds inleds eller från det att den föregående granskningsperioden upphörde.

11 §

Begränsningar i fråga om vuxenutbildningsstödet

Vuxenutbildningsstöd beviljas inte den som

1) får ålderspension, förtida ålderspension eller individuell förtidspension enligt de lagar, det pensionsreglemente eller de pensionsstadgor som nämns i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare eller motsvarande pension enligt folkpensionslagen (347/1956),

2) får pension som betalas på grund av full arbetsoförmåga eller invaliditetspension enligt folkpensionslagen,

3) får arbetslöshetspension enligt de lagar, det pensionsreglemente eller de pensionsstadgor som nämns i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare eller motsvarande pension enligt folkpensionslagen eller pension enligt lagen om förtidspension för frontveteraner (13/1982),

4) får generationsväxlingspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare eller lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990), avträ-

10 §

Inkomstbortfall under periodiserad studieledighet

(upphävs)

11 §

Begränsningar i fråga om vuxenutbildningsstödet

Vuxenutbildningsstöd beviljas inte den som

1) får ålderspension *eller förtida ålderspension enligt folkpensionslagen (568/2007) eller de arbetspensionslagar som avses i 3 § i lagen om pension för arbetstagare,*

2) får pension som betalas på grund av full arbetsoförmåga eller sjukpension enligt folkpensionslagen,

3) *får arbetslöshetspension enligt 28 § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) eller motsvarande pension enligt folkpensionslagen eller pension enligt lagen om förtidspension för frontveteraner (13/1982),*

4) får avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994) *eller lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006),*

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

delseersättning enligt lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare (1330/1992) eller avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994),

5) för samma utbildning får rehabiliteringspenning enligt lagen om rehabiliteringspenning (611/1991) eller enligt arbetspensionslagarna eller full ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991) eller lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991) eller med stöd av bestämmelserna om rehabilitering enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) eller lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990),

6) får arbetslöshetsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (602/1984),

7) får arbetsmarknadsstöd enligt lagen om arbetsmarknadsstöd (1542/1993),

8) deltar i utbildning enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/1990),

9) fullgör beväringstjänst eller civiltjänst,

10) avtjänar fängelsestraff och studerar i straffanstalten,

11) från en främmande stat får studiestöd som beviljas den som bor stadigvarande i landet,

12) får alterneringsersättning enligt lagen om försök med alterneringsledighet (1663/1995),

13) får utbildningsdagpenning enligt lagen om stödjande av arbetslösas frivilliga studier (1402/1997),

14) får studiepenning, vuxenstudiepenning eller bostadstillägg enligt lagen om studiestöd,

15) får dagpenning enligt sjukförsäkringslagen,

16) får deltidstillägg enligt sysselsättningsförordningen (1363/1997),

17) får periodisk ersättning enligt 76 § statstjänstemannalagen (750/1994), eller

18) får lön på indragningsstat enligt 75 § statstjänstemannalagen och 3 och 15 § la-

5) för samma utbildning får *rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner* (566/2005) eller enligt arbetspensionslagarna eller full ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991) eller lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991) eller med stöd av bestämmelserna om rehabilitering enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) eller lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990),

6) får *arbetslöshetsförmån* enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002),

7) *fullgör beväringstjänst eller civiltjänst,*

8) *avtjänar fängelsestraff och studerar i straffanstalten,*

9) *från en främmande stat får studiestöd som beviljas den som bor stadigvarande i landet,*

10) *får alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002),*

11) *får studiepenning eller bostadstillägg enligt lagen om studiestöd,*

12) *får dagpenning enligt sjukförsäkringslagen,*

13) *får deltidstillägg enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002),*

14) *får periodisk ersättning enligt 76 § i statstjänstemannalagen (750/1994),*

15) *får lön på indragningsstat enligt 75 § i statstjänstemannalagen och 3 och 15 § i lagen om införande av statstjänstemannalagen (756/1986).*

gen om införande av statstjänstemannalagen (756/1986).

12 §

Vuxenutbildningsstödet belopp

Vuxenutbildningsstödet består av en grunddel och en förtjänstdel. Grunddelen uppgår till 500 euro per månad. Förtjänstdelen uppgår till 20 procent av den månadslön för löntagare som avses i 3 mom. upp till 2 700 euro och 15 procent av den överskjutande delen av lönen. Inkomster av företagsverksamhet beaktas inte i förtjänstdelen.

Den lön som förtjänstdelen i vuxenutbildningsstödet baserar sig på beräknas utgående från stadigvarande inkomster av arbets-, tjänste- eller annat anställningsförhållande före stödperioden för sammanlagt ett år räknat från slutet av den kalendermånad som föregår ansökningsmånaden. Om ansökningsperioden gäller inkomstbortfall under periodiserad studieledighet i efterskott, beaktas inkomsterna för sammanlagt ett år räknat från slutet av den kalendermånad som föregår den granskningsperiod som avses i 10 §. Närmare bestämmelser om fastställandet av den lön som ligger till grund för förtjänstdelen utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

12 §

Vuxenutbildningsstödet belopp

Vuxenutbildningsstöd för löntagare består av en grunddel och en förtjänstdel. Grunddelen är 22,22 euro per dag. Förtjänstdelen utgör 45 procent av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen. När månadslönen är större än 105 gånger grunddelen, är förtjänstdelen 20 procent av den del av dagslönen som överskrider denna gräns. Vuxenutbildningsstödet är högst 90 procent av den dagslön som ligger till grund för stödet, dock minst lika stort som grunddelen. I vuxenutbildningsstöd för företagare betalas endast grunddelen.

Den lön som förtjänstdelen i vuxenutbildningsstödet baserar sig på beräknas utgående från stadigvarande inkomster av arbets-, tjänste- eller annat anställningsförhållande före stödperioden för sammanlagt ett år räknat från slutet av den kalendermånad som föregår ansökningsmånaden. Till övriga delar ska i fråga om bestämmande av den lön som utgör grund för förtjänstdelen bestämmelserna i 6 kap. 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa tillämpas.

12 a §

Jämkat vuxenutbildningsstöd

Rätt till jämkat vuxenutbildningsstöd för löntagare enligt de villkor som anges i denna lag har personer som studerar på deltid och som erhåller lagstadgad förmån, lön eller annan arbetsinkomst. Företagare har inte rätt att få jämkat vuxenutbildningsstöd.

Beloppet av full skyddsdel uppgår till 127 euro i månaden. I stället för en månad kan

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

som jämkningsperiod användas även fyra på varandra följande kalenderveckor varvid skyddsdelens är den del som motsvarar beloppet av full skyddsdel.

Det jämkade vuxenutbildningsstödet räknas ut så att vuxenutbildningsstödet och 80 procent av den del som överstiger den skyddade delen av inkomsten sammanlagt per månad får uppgå till det belopp som annars hade kunnat betalas i vuxenutbildningsstöd. Härvid beaktas dock inte de pensioner eller socialförmåner som enligt 4 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa inte avdras från arbetslöshetsdagpenningen. På den inkomst som ska beaktas vid jämkning av vuxenutbildningsstödet tillämpas bestämmelserna i 4 kap. 4 § 1 och 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om det belopp som betalas en person i vuxenutbildningsstöd per månad är mindre än 100 euro, betalas inte något stöd om inte sökanden uttryckligen kräver det. Om det belopp som betalas en person i vuxenutbildningsstöd per månad är mindre än vuxenutbildningsstödet grunddel betalas stödet inte.

När en förmån enligt 3 mom. som beräknats per månad omvandlas till en dagsförmån eller tvärtom, anses månaden omfatta 21,5 dagar.

14 §

Stödperiodens längd

Vuxenutbildningsstöd beviljas 0,8 dagar för varje full månad av sökandens intjäningstid enligt 7 § 1 mom. och av med tid i arbete jämförlig tid enligt 7 § 3 mom. före stödperioden. När stöddagarna omvandlas i stödmånader anses en stödmånad omfatta 21,5 dagar.

Utöver den stödperiod som intjänats innan stödperioden inleds har sökanden rätt att på det sätt som avses i 1 mom. räkna sig till godo den kalkylerade tiden i arbete från stödperiodens början fram till 60 års ålder. För att denna stödperiod skall få användas på förhand förutsätts att intjäningstiden enligt 7 § 1 mom. uppgår till minst tio år före

14 §

Stödperiodens längd

Vuxenutbildningsstödet betalas under högst 18 månader. En arbetstagare har rätt till denna stödtid en gång under sin yrkeskarriär i en eller flera perioder.

stödperiodens början.

Vid beviljande av vuxenutbildningsstöd för en ny stödperiod kan inte intjäningstid eller kalkylerad tid i arbete som räknats till godo i varaktigheten för tidigare beviljat vuxenutbildningsstöd beaktas.

15 §

Förmånstagarens finansieringsandel i vissa fall

Om intjäningstiden för vuxenutbildningsstöd efter stödperioden blir kortare än den kalkylerade tid i arbete enligt 14 § 2 mom. som legat till grund för förhandsanvändningen, uppbär fonden hos den som fått vuxenutbildningsstöd som stödtagarens finansieringsandel en tredjedel av de förtjänstdelar i vuxenutbildningsstödet som betalts för en stödperiod som motsvarar den ovan nämnda differensen. Beslut om det belopp som skall uppbäras kan fattas efter det att förmånstagaren med stöd av lag har rätt till ålderspension. Från uppbörden kan avstås antingen helt eller delvis, om detta anses skäligt eller om det belopp som skall uppbäras är litet.

Vid jämförelse enligt 1 mom. beaktas den jämförliga tiden enligt 7 § 3 mom. helt och hållet som intjäningstid. Dessutom beaktas primärtid som fastställts så som avses i 27 § sjukförsäkringslagen och tid för vilken erhållits rehabiliteringspenning enligt de lagar, det pensionsreglemente eller de pensionsstadgor som nämns i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare eller enligt lagen om rehabiliteringspenning eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av rehabiliteringsbestämmelserna inom olycksfalls- eller trafikförsäkringen.

Beslut om uppbörd av en finansieringsandel enligt 1 mom. skall fattas inom fem år från det att en person med stöd av lag har rätt till ålderspension. En fordran som fastställts genom beslut preskriberas fem år efter det att beslutet gavs, om inte preskriptionen avbrutits innan dess. Preskriptionen av en fordran som fastställts genom beslut avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § lagen om preskription av skulder

15 §

Förmånstagarens finansieringsandel i vissa fall

(upphävs)

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

(728/2003). Från detta avbrytande av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid.

17 §

Beslut om förmån

Sökanden skall ges ett skriftligt beslut när en förmån beviljas, utbetalas enligt 19 § 2 mom., förvägras eller återkrävs eller finansieringsandel enligt 15 § uppbärs.

17 §

Beslut om förmån

Sökanden ska ges ett skriftligt beslut när en förmån beviljas, förvägras eller återkrävs. *Något beslut ges inte om justeringen av en förmån beror uteslutande på en indexjustering eller någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag eller förordning, förutsatt att sökanden inte särskilt yrkar på ett beslut. Sökanden ska yrka på ett beslut på grund av en indexjustering inom 30 dagar från det att han eller hon har fått meddelande om att stödets belopp har justerats. Sökanden anses ha fått kännedom om ändringen den sjunde dagen efter den dagen då beslutet postades under den adress han eller hon uppgivit, om inte något annat visas.*

17 a §

Beviljande av vuxenutbildningsstöd för företagare

Företagare som har rätt till vuxenutbildningsstöd kan beviljas stöd på basis av ansökan, om den beskattning som anges i 5 a § 1 mom. 4 punkten inte har blivit färdig. Ett överklagbart beslut utfärdas utan särskild ansökan när beskattningen har blivit färdig.

18 §

Förhandsbeslut

På begäran av sökanden skall han eller hon redan innan utbildningen inleds och när sökanden har godkänts för utbildningen ges ett bindande förhandsbeslut om rätten till

18 §

Förhandsbeslut

På begäran av sökanden ska redan innan utbildningen inleds och när sökanden har godkänts för utbildningen han eller hon ges ett bindande förhandsbeslut om *utbildning*

vuxenutbildningsstöd och stödperiodens längd.

som berättigar till vuxenutbildningsstöd enligt 6 § om definiering av utbildningen och att tid i arbete som anges i 5 och 5 a § som utgör en förutsättning för beviljandet av vuxenutbildningsstöd har uppfyllts.

19 §

Betalning av vuxenutbildningsstöd

Om avsikten är att frånvaron från arbetet i huvudsyssla med anledning av utbildning skall vara oavbruten och utan lön, betalas vuxenutbildningsstödet enligt i 16 § avsedd ansökan och det beslut som meddelats på basis av den, utan någon särskild ansökan i efterhand. För utbetalningen av stöd skall den studerande tillställa fonden en utredning om i 8 § avsedd anställning och studieledighet eller annan ledighet utan lön på grund av studier. Vuxenutbildningsstöd beviljas tidigast från början av den månad som föregår den månad då ansökan inkommit.

Om avsikten är att frånvaron från arbetet i huvudsyssla med anledning av utbildning inte skall vara oavbruten eller helt utan lön, betalas vuxenutbildningsstödet i efterhand på särskild ansökan. Till ansökan skall den studerande bifoga en utredning om i 8 § avsedd anställning, studieledighet eller annan ledighet utan lön på grund av studier samt om i 10 § avsett inkomstbortfall. Ansökan om utbetalning skall göras inom sex månader efter den i 10 § avsedda granskningsperiodens slut.

För delar av stödmånaderna betalas vuxenutbildningsstödet under utbildningstiden för högst fem dagar per kalendervecka.

20 §

Inställelse och avbrytande av utbetalningen av vuxenutbildningsstöd

Betalningen av vuxenutbildningsstödet inställs från och med den dag då den studerande har avbrutit utbildningen eller då det bestämts att utbildningen skall avbrytas.

19 §

Betalning av vuxenutbildningsstöd

Om grunden för betalning av vuxenutbildningsstöd är frånvaro från arbetet enligt 5 § eller studier enligt 5 a § betalas vuxenutbildningsstödet enligt i 16 § avsedd ansökan och det beslut som meddelats på basis av den, utan någon särskild ansökan i efterhand. För utbetalningen av stöd ska den studerande tillställa fonden en utredning om i 5 § avsedd anställning och studieledighet eller annan ledighet utan lön på grund av studier. Vuxenutbildningsstöd beviljas tidigast från början av den månad som föregår den månad då ansökan inkommit.

Om grunden för betalning av vuxenutbildningsstöd är deltidsstudier enligt 12 a § betalas vuxenutbildningsstödet i efterhand på särskild ansökan. Till ansökan ska den studerande bifoga en utredning om i 5 § avsedd anställning, studieledighet eller annan ledighet utan lön på grund av studier samt om i 12 a § avsedda inkomster under studietiden. Ansökan om utbetalning ska göras inom sex månader efter den i 12 a § avsedda jämningsperiodens slut.

Vuxenutbildningsstöd betalas för högst fem dagar per kalendervecka. När vuxenutbildningsstöd betalas ut anses en full kalendermånad omfatta 21,5 stöddagar.

20 §

Inställelse och avbrytande av utbetalningen av vuxenutbildningsstöd

Betalningen av vuxenutbildningsstödet inställs från och med den dag då den studerande har avbrutit utbildningen eller då det bestämts att utbildningen ska avbrytas. Ut-

Gällande lydelse

Utbetalningen av stödet avbryts, om den studerandes förvärvsinkomster överstiger det belopp som föreskrivs i 9 § 2 mom. Om det annars finns grundad anledning att anta att vuxenutbildningsstödet borde inställas eller avbrytas, kan utbetalningen avbrytas tills ärendet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft. Betalningen kan avbrytas också på den studerandes begäran.

Föreslagen lydelse

betalningen av stödet *till företagare* avbryts *dessutom om företagarens förvärvsinkomster överstiger det belopp som bestäms i 5 a §*. Om det annars finns grundad anledning att anta att vuxenutbildningsstödet borde inställas eller avbrytas, kan utbetalningen avbrytas tills ärendet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft. Betalningen kan avbrytas också på den studerandes begäran.

30 §

Finansiering

Om vuxenutbildningsstöd betalas jämkat enligt 12 a § ska av statens medel betalas det belopp som motsvarar grunddelens proportionella andel av varje fullt vuxenutbildningsstöd som bestäms enligt 12 §.

*Denna lag träder i kraft den 1 maj 2010.
Vuxenutbildningsstöd beviljas på de villkor som anges i denna lag från och med den 1 augusti 2010.*

När denna lag träder i kraft ändras beloppet av det vuxenutbildningsstöd som beviljats enligt gällande lag utan ansökan så att det stämmer överens med denna lag den 1 augusti 2010 eller efter det när granskningsperioden gått ut, dock senast inom tre månader.

Fastställande av den lön som utgör grund för stödet ändras inte innan stödperioden har gått ut. Om stödet minskar när det fastställs enligt denna lag kan stödet betalas till utgången av stödperioden när denna lag träder i kraft med tillämpning den lag som gällde före det.

Vid fastställande av sådan stödtid som anges i 14 § i denna lag ska även den stödtid som använts inom vuxenutbildningen enligt gällande lag beaktas när denna lag träder i kraft.

När tid i arbete beräknas för tid som infallit före lagens ikraftträdande ska de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet tillämpas.

När denna lag träder i kraft ska inte återkrav på grund av förhandsanvändning av vuxenutbildningsstöd enligt 15 § i gällande lag verkställas när denna lag trätt i kraft.

Personer som enligt 7 och 14 § i gällande lag har rätt till vuxenutbildningsstöd på basis av 5—8 år i arbete när denna lag träder i kraft behåller sin rätt till vuxenutbildningsstöd när denna lag har trätt i kraft.

Beloppet av vuxenutbildningsstödet grunddel ska höjas på det sätt som bestäms i lagen om folkpensionsindex (456/2001). Beloppet av grunddelen i 12 § 1 mom. motsvarar det poängtal för folkpensionsindexet enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalats ut i januari 2001 har beräknats.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.
